

Notă explicativă la proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2020

Introducere

În atenția consilierilor orășanești din or. Rezina, conducătorilor de instituții publice finanțate din bugetul orășanesc, și societății civile se propune spre examinare și discuții proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2020

Prezenta notă informativă oferă detalii cu privire la structura bugetului or. Rezina și conține principalele descrieri ale particularităților elaborării proiectului de buget pe anul 2020.

Proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2020 este elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, ținând cont de Particularitățile privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2020 și a estimărilor pe anii 2021-2022, comunicate prin circulara bugetară 2020-2022 a Ministerului Finanțelor.

Începînd cu anul 2016, potrivit Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, elaborarea proiectului de buget se efectuează în baza:

- Clasificatiei bugetare, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.208 din 24.12.15;
- Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.15.

Pentru estimarea veniturilor și cheltuielilor bugetului pe anul 2020 a fost utilizată informația privind veniturile și cheltuielile perioadelor precedente, în special sumele aprobate și precizate pentru anul 2019. În tabelele de mai jos, cu titlu de informare este prezentată informația privind executarea scontată a bugetului or. Rezina pe anul 2019:

Tabel: Analiza executării scontate a bugetului or. Rezina la partea de venituri:

Denumirea	Aprobat	Precizat	Executat la 19.11.19
1	2	3	4
VENITURI, total:	27 380,00	38 803,98	32 308,22
<i>Impozite și taxe, total:</i>	<i>6 968,20</i>	<i>6 968,20</i>	<i>6 620,54</i>
Impozit pe venitul reținut din salariu	4 192,30	4 192,30	3 398,13
<i>Impozite pe proprietate, din care:</i>	<i>992,40</i>	<i>992,40</i>	<i>926,42</i>
Impozitul funciar pe terenurile cu destinație agricolă cu excepția gospodăriilor taranesti (de fermier)	6,70	6,70	59,43
Impozitul funciar pe terenurile cu destinație agricolă de la gospodăriile taranesti (de fermier)	94,00	94,00	43,17
Impozitul funciar pe terenurile cu alta destinație decît cea agricolă	105,90	105,90	115,07
Impozitul funciar încasat de la persoane fizice	28,60	28,60	12,64
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	65,10	65,10	58,53
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice	10,20	10,20	8,57
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată (de p	366,40	366,40	337,75
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele fizice cetățeni din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare	310,50	310,50	291,00
Impozit privat încasat în bugetul local de nivelul I	5,00	5,00	0,26
Impozite și taxe pe marfuri și servicii, din care:	1 783,50	1 783,50	2 011,87
Taxa de piață	37,90	37,90	37,95
Taxa pentru amenajarea teritoriului	360,00	360,00	359,15

Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de calatori pe teritoriul municipiilor, oraşelor si satelor (comunelor)	31,20	31,20	3,73
Taxa pentru dispozitivele publicitare	51,70	51,70	35,07
Taxa pentru parcare	13,60	13,60	14,19
Taxa pentru unitatile comerciale si/sau de prestari servicii	966,30	966,30	1 087,16
Taxa pentru cazare	22,80	22,80	30,78
Taxa pentru patenta de intreprinzator	300,00	300,00	443,84
Alte venituri , din care:	2 950,70	7 580,43	7 450,32
Dividende primite de la cota parte a proprietatii publice in societatile pe actiuni in bugetul local de nivelul I	1 000,00	5 620,23	5 620,23
Arenda terenurilor cu destinatie agricola incasata in bugetul local de nivelul I			130,36
Arenda terenurilor cu alta destinatie decit cea agricola incasata in bugetul local de nivelul I	250,00	250,00	217,47
Plata pentru certificatele de urbanism si autorizaiile de construire sau desfiintare in bugetul local de nivelul I	5,00	5,00	5,10
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public incasata in bugetul local de nivelul I			29,93
Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	1 115,70	1 115,70	962,30
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public	550,00	550,00	471,43
Donatii voluntare pentru cheltuieli curente din surse externe pentru institutiile bugetare		9,50	9,50
Alte venituri incasate in bugetele locale de nivelul I	30,00	30,00	4,00
Impozitul unic perceput de la rezidentii parcurilor pentru tehnologia informatiei	*		0,01
Transferuri primite in cadrul bugetului public national total, din care:	17 461,10	24 255,35	18 237,36
Transferuri curente primite cu destinatie speciala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul I pentru invatamantul prescolar, primar, secund	13 557,50	14 271,10	13 951,58
Transferuri curente primite cu destinatie speciala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul I pentru infrastructura drumurilor	1 653,80	1 653,80	1 358,82
Transferuri curente primite cu destinatie generala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul I	1 363,00	1 363,00	1 272,13
Alte transferuri curente primite cu destinatie generala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul I	886,80	1 175,80	1 044,43
Transferuri capitale primite cu destinatie speciala intre institutiile bugetului de stat si institutiile bugetelor localele de nivelul I		5 791,65	610,40

Tabel: Analiza executrii scontate a bugetului local pe anul 2019 la partea de cheltuieli, în aspect funcţional:

Denumirea grupelor principale de funcţii	Cod F1-F3	Aprobat	Precizat pe an	Executat la 19.11.19
		Suma	Suma	Suma
1	2	3	5	7
Cheltuieli, total		27 380,00	41 775,65	32 365,44
Servicii de stat cu destinatie generala	01	5 067,40	5 135,18	4 149,14
Servicii in domeniul economiei	04	1 653,80	5 012,51	4 622,20

Gospodaria de locuinte si gospodaria serviciilor comunale	06	4 972,40	14 068,40	7 615,69
Cultura, sport, tineret, culte si odihna	08	983,20	1 355,39	1 192,40
Invatamint	09	14 653,20	15 504,80	14 179,75
Protectie sociala	10	50,00	699,36	606,26

Obiectivul bugetului orasului pe anul 2019 constă în asigurarea continuității politicilor asumate pînă în prezent, cu unele îmbunătățiri, limitate de resursele disponibile, menținînd totodată echilibrul bugetar.

Sinteza indicatorilor principali ai bugetului orasului: venituri, cheltuieli, inclusiv cheltuielile de personal. Limitele maxime a unităților de personal din instituțiile bugetare finanțate din bugetul raional sunt reflectate în anexa nr. 6 la proiectul deciziei.

Venituri

Volumul planificat al veniturilor bugetului or. Rezina în anul 2020, propus spre aprobare, constituie 37023,1 mii lei, fiind în ceștere față de suma aprobată pe anul 2019 cu 35,21 puncte procentuale. Veniturile bugetului orasului sînt alcătuite din:

1. **Defalcări de la veniturile generale de Stat în sumă de 10500,00 mii lei**, din care:
2. Impozitul pe venit de la persoanele fizice (111110) – 10500,00 mii lei, inclusiv: impozitul pe venitul reținut din salariu 10500,00 mii lei, ce reprezintă 50% din sumele preconizate spre încasare de la contribuabili în teritoriul or. Rezina. La planificarea impozitului pe venit reținut din salariu (111110) s-au luat în considerație dinamica încasărilor pe acest compartiment pe anii 2017-2018 și 10 luni ale a. 2019, politicile statului în domeniul majorării salariilor în sectorul bugetar.
3. **Impozite pe bunurile imobiliare**. La estimarea încasărilor impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare și la efectuarea calculelor pe tipuri de impozite și înlesniri fiscale, s-a ținut cont de prevederile Titlului VI al Codului fiscal, Legii nr.1056-XIV din 16 iunie 2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI al Codului fiscal, Instrucțiunii Ministerului Finanțelor nr.11 din 4 septembrie 2001 „Cu privire la modul de calculare și achitare la buget a impozitului funciar și pe bunurile imobiliare”, datele evidenței fiscale, datele Cadastrului funciar, decizia consiliului or. Rezina privind mărirea cotelor stabilite la aceste impozite, precum și datele serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primărie or. Rezina – **989,6 mii lei**, dintre care:
 - 3.1. Impozitul funciar pe terenurile cu destinație agricolă cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) – 59,4 mii lei;
 - 3.2. Impozitul funciar pe terenurile cu destinație agricolă de la gospodăriile țărănești (de fermieri) - 50 mii lei;
 - 3.3. Impozitul funciar pe terenurile cu altă destinație decît cea agricolă – 115,10 mii lei;
 - 3.4. Impozitul funciar încasat de la persoanele fizice -12,4 mii lei;
 - 3.5. Impozitul funciar pe pășuni și finețe – 0,0 mii lei;
 - 3.6. Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice – 65,1 mii lei;
 - 3.7. Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice - 10,2 mii lei;
 - 3.8. Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare – 366,4 mii lei;
 - 3.9. impozitul pe bunurile imobiliare, achitat de către persoanele fizice-cetățeni din valoarea estimată (de piață) a bunurilor 310,5 mii lei.
4. **Impozitul privat încasat în bugetul local de nivelul I -0,5 mii lei**, reprezinta o plata unică ce se percepe la efectuarea tranzacțiilor (vanzare) cu bunuri proprietate publică.
5. **Taxele locale – 1576,1 mii lei**, cu luarea în considerare a dinamicii incasarilor în anii 2018-2019, care conform proiectului politicii ficale vor ramîne neschimbate.
 - 5.1. Taxa de piață – 37,9 mii lei; anual, 5 lei pentru fiecare metru pătrat de pe suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței

- 5.2. Taxa pentru amenajarea teritoriului - 360,0 mii lei, 120 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii, în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați.
- 5.3. Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – 3,8 mii lei, lunar, pentru fiecare unitate de transport, în funcție de numărul de locuri : pînă la 8 locuri inclusiv-250 lei; -8 și mai multe locuri-500 lei, pentru o unitate de taxi-200 lei lunar.
- 5.4. Taxa pentru dispozitivele publicitare – 40,0 mii lei, 5% din Veniturile din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunșurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare
- 5.5. Taxa pentru parcare - 13,6 mii lei, anual, 10 lei pentru 1 metru pătrat.
- 5.6. Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – 1090,0 mii lei
- 5.7. Taxa pentru cazare – 30,8 mii lei, 5% din venitul din vânzări a serviciilor prestate de structurile cu funcții de cazare.
6. **Taxa pentru patenta de întreprinzător – 400,0 mii lei.** Calculul încasărilor pentru patenta de întreprinzător s-a întocmit conform cuantumului taxei lunare prevăzut în anexă la Legea nr.93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător.
7. **Dividende primite de la cota parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni încasate în bugetul local de nivelul I – 1775,0 mii lei.**
8. **Încasările din arenda terenurilor și locațiunea bunurilor domeniului privat al UAT – 669,0 mii lei,** La estimarea încasărilor de la toate tipurile de locațiune a patrimoniului public ale autorităților APL, sa utilizat mărimea tarifelor de bază pentru chirie, prevăzute în anexa nr.9 la Legea bugetului de stat pe anul 2019 nr.303 din 30.11.2019, precum și deciziile consiliului or. Rezina privind mărimea tarifelor ștabilite.
9. **Plata pentru certificatele de urbanism și autorizările de construire sau desființare încasată în bugetul local de nivelul I - 5,0 mii lei**
10. **Alte venituri încasate în bugetul local de nivelul I – 4,0 mii lei.**
11. Resursele atrase de instituțiile publice au fost estimate în mărime de 1667,0 mii lei, din care:
- 11.1. Încasări de la prestarea serviciilor cu plată (142310) – 1117,0 mii lei, estimate în baza tarifelor pentru servicii propuse spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei;
- 11.2. plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public (142320) – 550,0 mii lei, estimată în baza contractelor privind chiria bunurilor proprietate publică.
12. Transferuri curente primite cu destinație speciala între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru învățământul preșcolar în sumă de 16010,0 mii lei.
13. Transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I în sumă de 1771,1 mii lei , calculate în baza formulei aprobate prin Legea privind finanțele publice locale.
14. Transferuri curente primite cu destinație speciala între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru infrastructura drumurilor – 1656,3 mii lei.

Structura veniturilor bugetului or. Rezina pe anul 2020 în valoare nominală și ca pondere în total este reflectată în tabelul de mai jos:

Tabel:

Denumire	Proiect 2020, mii lei	Pondere în total, %
I. Venituri, total	37023,1	100,0
Defalcări de la veniturile generale de stat	10500,0	28,4
Venituri proprii	5418,7	14,6
<i>inclusiv taxe locale</i>	<i>1576,1</i>	<i>4,2</i>
Resurse atrase de instituții	1667,0	4,5
Transferuri	19437,4	52,5

Toate veniturile bugetului orasului prognozate pe anul 2020 sunt reflectate în anexa nr. 2 la proiectul deciziei, resursele colectate de instituții sunt reflectate pe instituții și subgrupe de funcții în anexa nr. 5 la proiectul deciziei. Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de instituțiile publice este propus spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei.

Cheltuieli

Competențele în efectuarea cheltuielilor pe domenii de activitate sunt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

Resursele financiare disponibile sunt direcționate pe programe de importanță vitală, care ar permite soluționarea problemelor stringente, fără admiterea de datorii creditoare și blocaje financiare.

Cheltuielile (cu excepția celor efectuate din contul transferurilor cu destinație specială) s-au estimat în dependență directă de suma resurselor estimate.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2020, instituțiile - beneficiari de alocații s-au condus de:

- actele normative și legislative, strategiile și programele care reglementează activitatea ramurilor (domeniilor) respective;
- angajamentele de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (majorarea salariilor în anii precedenți, angajamentele contractuale cu donatori externi în cadrul proiectelor finanțate din surse externe);
- volumul veniturilor colectate de instituțiile bugetare;
- actele legislative și normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii cu estimări a majorărilor salariale suplimentare la cele aprobate în anul 2019 și s-a ținut cont de reformele structurale pe domeniile respective care au acoperire financiară.

La estimarea mijloacelor pentru cheltuieli și pentru procurarea activelor nefinanciare, s-a mai ținut cont de cheltuielile efectuate în perioadele precedente pe fiecare articol în parte, de indicii de creștere a prețurilor de consum, de activitățile planificate de anumite instituții în anul viitor, precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie, un accent deosebit fiind pus și pe îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice.

Din bugetul or. Rezina vor fi finanțate 11 instituții publice, cu următoarea structură:

Structura instituțiilor publice întreținute din mijloacele bugetului orasului

Nr. d/o		numărul instituțiilor	numărul unităților
1	Autorități executive	1	41,5
2	Grădinițe	4	156,28
3	Biblioteci	3	4,25
4	Camine culturale	3	5,25
	Total	11	207,28

Cheltuielile bugetului orasului pentru anul 2020 se estimează la 37023,1 mii lei, ce este cu 35,21 puncte procentuale mai mult decât a fost aprobat pe anul 2019.

Structura cheltuielilor bugetului orașului pe anul 2020 în aspect funcțional în valoare nominală și ca pondere în total se prezintă în tabela de mai jos:

Tabel:

Denumirea grupelor principale	Gr.pr.	Proiect 2020, mii lei	Pondere în total, %
1	2	3	4
Cheltuieli, total		37023,1	100,0
Servicii de stat cu destinație generală	01	5866,9	15,8

Servicii în domeniul economiei (drumurilor)	04	3209,4	8,7
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06	9340,3	25,2
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	1484,4	4,0
Învățământ	09	17122,1	46,3

Particularitățile cheltuielilor bugetului orasului pentru anul 2020

Proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2020 a fost elaborat la cheltuieli pe bază de programe și performanță, aplicând noua clasificare bugetară, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208 din 24.12.2015, precum și noua metodologie privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209 din 24.12.2015.

Mărimile alocațiilor propuse spre aprobare pentru anul 2020 sînt repartizate în anexa nr. 3 la proiectul deciziei bugetare pe grupe principale de cheltuieli, unde sunt specificate și resursele din care se vor finanța, precum și pe subprograme.

Prevederile proiectului de buget în aspect funcțional

Serviciile de stat cu destinație generală

La acest compartiment sunt atribuite mijloace pentru asigurarea activității autorităților executive (Administrația primăriei, contabilitatea centralizată, serviciului de deservire a clădirii administrative, Fondul de rezervă, apărarea națională) în sumă de 5866,9 mii lei. În această sumă sunt incluse plata indemnizației consilierilor pentru participare la ședințele Consiliului orășanesc (64,0 mii lei).

Gospodăria comunală și gospodăria de exploatare a fondului de locuințe

La compartimentul respectiv se perconizează mijloace financiare în sumă de 9340,3 mii lei, (inclusiv 2939,5 mii lei pentru întreținerea sistemului de iluminat public stradal).

Cultura, sport, tineret, culte și odihnă

Cheltuielile pentru funcția dată sunt estimate pentru anul 2020 în sumă de 1484,4 mii lei. *Dezvoltarea culturii*, care prevede desfășurarea activităților culturale
Sport, care include activitățile sportive și funcționarea echipei de fotbal.

Învățământul

- La estimarea alocațiilor pentru compartimentul „Învățământ” s-a ținut cont de prevederile:
- Codului educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014;
 - Actelor legislative și normative care reglementează activitatea ramurii;

Cheltuielile pentru funcția de Învățământ sunt repartizate pe 4 gradinite. Ele constituie 17122,1 mii lei, fiind în creștere comparativ cu cele aprobate pentru anul 2019 (cu 2603,4 mii lei) din cauza creșterii cheltuielilor de personal, prețurilor la bunuri și servicii și sunt acoperite din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat (16010,0 mii lei).

Primarul or. Rezina

Tatarov Simion

Ex. Slivinskaya Tatiana